

MŪSU Lietuva

Jornal Lituanico «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
Dr. José Ferreira Carrato
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S :
AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA
CR.\$3,00

NR. 485 (42)

SÃO PAULO — BRASIL — 1958 M. SPALIO MĖN. — OUTUBRO 18 D.

XI META

Pietu Amerikos Ekonominė Padėtis

Ekonomiškai pajėgiausi kraštai Pietų Amerikoje buvo Argentina ir Urugvajus.

Argentina, praėjusio karo metu būdama neutrali, už savo žemės ūkio gaminius, į savo bankus sutraukė daug svetimos valiutos Deja. Perono diktatūra kraštą privėdė prie politinio ir ekonominio susmukimo nuo kurio ir šian dien neatsigriebia.

Politinėje srityje kraštas priėjo prie pilietinio karo, kurio pasekmėje, peronizmas buvo nugriautas, bet kartu buvo sudemoralizuotos demokratinės institucijos, demoralizuotos darbo klasės lengvais pažadais. sužlugdyta industrija.

Šiandien Argentinos užsienio prekybos balansas suveda mas su nuostoliais Pavyzdžiui rugpjūčio mėnesį užsienio prekybos balansas suvestas su 30 milijonų dolerių nuostolio Pinigas, pezas kasdien krinta. Su Argentinos pinigų nuvertinimu ir Brazilijos prekybiniai sluosniai yra susirū

pinę, nes už eksportuojamas prekes mažiau gauna. Jei padėtis nepasitaisys, tai numato ma laikinai sustabdyti eksportą ir pradėti naujus pasitarimus.

Stipriausias pinigas Pietų Amerikoje buvo Urugvajaus pezas. Netaip senai doleris kainavo apie keturis pezus, bet šiandien jau beveik 20 pezų pasiekė.

Urugvajuje ekonominė krizė pasidarė daugiau dėl išžiūsių krašto santvarkos dėl niekad nesibaigiančių streikų. Demokratinė santvarka priėjo prie kraštutinumo. Neribota laisvė veda prie ekonominės anarchijos. Bendrai ir kiti kraštai turi didelių ekonominių sunkumų neturėdami rinkų savo krašto žemės ūkio produktams ar iškasamiems metalams. Tačiau nemaža dalis visų sunkumų pareina ir nuo politinio gyvenimo nenu-sistovėjimo dėl beatodairinio nusistatymo prieš svetimo krašto kapitalą.

— Rytų Vokietijoje trūksta gydytojų nes daugumas jų yra perbėgę į Vakarinę Vokietiją. Kasdien iš rytinės Vokietijos pabėga apie pora tūkstančių žmonių.

— Paskutinio karo metu pa garsėjęs Anglijos generolas Montgomery, praėjusį mėnesį perėjo į katalikų tikėjimą. Pro testantų sluoksniams padarė didelio įspūdžio.

PASLAPTINGA TYLA PRIE QUEMOY SALOS

Jau antra savaitė kai sustojo apšaudymas Quemoy salos Komunistai buvo reikalavę, kad septynių dienų laikotarpy Amerikos karo laivyno bazės pasitrauktų iš Formozos ir Quemoy apylinkių. Prie šingu atveju žadėjo apšaudymus pradėti. Tačiau grąsinimo neįvykdė. Priešingai, paliaubas pratesė dar dviems savaitėms. Kas bus toliau nežinia. Koks bus likimas Quemoy salos aiškiai nepasakė užsienio reikalų ministeris Foster Dulles, nei pats prezidentas Eisenhower.

Iš šitos laikysenos daroma išvada kad šiuo metu vedamos derybos. Kokios tų derybų pasekmės bus, sunku atspėti. Tačiau norima, kad jos taip baigtųsi, kad abidvi Kinijos, nacionalistinė ir komunistinė, būtų patenkintos. Pirmiau kalbėjo Quemoy salos pavertimu tarptautine teritorija, kurią tvarkytų Jungtinių Tautų Organizacijos paskirti žmonės o vėliau būtų perleista komunistinei Kinijai. Šios salos ekonominė net ir strat ginė vertė nėra didelė. Visas reikalas sukasi apie tai, kad nė viena pusė nenori negarbingai pasiduoti, būti nugalėta. Ar toks aukso vidury pasiseks surasti, sunku pasakyti.

RINKIMŲ DAVINIAI

S. Paulo estade daugiausia atstovų praves progresistai, Adhemar de Barros partija, apie 16. nors balsų oficialus skaitymas nėra baigtas ir tikslus atstovų skaičius nėra žinomas.

Antroje vietoje eina krikščionys demokratai kurie praves tarp 12 ir 14 atstovų. UDN ir PTN praves po 11 atstovų. Kitos partijos po mažiau. PSD šiais rinkimais neteko kelių atstovų.

— Venezuoloje, netoli Mara caibo nukrito lėktuvas, kuriam buvo 17 keleivių ir 6 tarnautojai. Visi žuvo.

— Paranos ūkininkai ruošiasi masiniai vykti į Rio de Janeiro ir iš vyriausybės reikalauti, kad daugiau dėmesio kreiptų į žemės ūkį.

Vyriausybė norėdama išvengti nenumatytų įvykių, viešos tvarkos sudrumstimo, nutarė šį ūkininkų žygį sutrukdyti. Krašto apsaugos ministeris gen. Lott davė parėdymus arčiau Paranos stovintiems ka

riuomenės daliniams neleisti ūkininkams masiniai vykti į krašto sostinę.

Atrodo, kad ši ūkininkų priedėmonė yra iššaukta desperatiškos žemės ūkio padėties. Parana labai daug kavos augina. Jos eksportas sustabdytas.

Eina derybos ir su finansų ministru, kuris svarsto galimybes ūkininkams padėti.

Kariuomenės panaudojimas ūkininkų žygiui stabdyti krašte nepalankiai atsiliepė.

— Doleris jau krinta. Šią savaitę jau buvo parduodamas už 130 krūzeirų.

— Už įvairias importuojamas prekes muitinėje ima mo kesčio ligi 150 nuosimčių nuo prekes vertės.

— Pabrango kelionė užsienin. Šią savaitę kelionė užsienin, lėktuvu ar laivu žymiai pabrango, nes buvo panaikintas vadinamas turizmo doleris, kuris paskiausiu metu buvo 110. Dabar perkant bilietą užsienin už dolerį reiks tiek mokėti koks jo bus kursas. Atrodo kad doleris dar kris, nes bankuose yra nemažas dolerių pasiūlymas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

— (E) Grybų kelionė iš Lietuvos į Rusiją ir atgal. Fernai Varėnos paruošų kontora buvo supirkusi ir susidžiusi 97 tonas grybų. Kontora siūlė grybus vienur, kitur, bet niekas jų nenorėjo imti. Grybai urmu pateko į Leningradą, ten juos perkrovė į bonkas ir vėl jie grįžo į Vilnių. Kauną ir į tą pačią varėną - pardavinėjimui. Kiek tas grybų vežiojimas atsiejo, niekas neklausia, rašo Vilniaus «Tiesa». Šiomet grybų esą nepaprastai daug. Kasdien dešimtimis tonų jie plaukia į susirinkimo punktus ir fabrikus, bet gyventojai kaž kodėl jų nesulaukia par duotavėse. Iš kitos pusės trūksta sandelių ir perdirbimo įrengimų. Varėnoje jau ketvirtus metus esą planuojamas stambus daržovių ir uogų konservų fabrikas, bet statyba neina iš vietos. Laikraščio kritikoje plakami ir paruošę būriai, kurie «nuo senų laikų įsisėdę pelningose vietelėse kaip tranal gyvena bičių darbštuolių suneštu medumi».

— (E) Meninės fotografijos paroda buvo suruošta Vilniaus Kraštotyros muziejuje. Parodoje buvo 218 foto darbų, kuriuos išstatė 21 fotografas. Foto nuotraukų patrauklumu ypač pasižymėjo Br. Baltrušaitis, A. Marcinkevičius, V. Juodakis ir kt. Spalvotų nuotraukų parodai pateikęs foto korespondentas H. Paluševičius.

— Lietuvos komunistų spauda rašo, «Tarybinės Mokyklos»

7-me numeryje, kaip istorijos mokymą mokyklose panaudo ti ateistinam bedieviškam au klėjimui. Reiškia mokiniai yra verčiami klausytis bedievybės pamokų. Štai tau ir tikėjimo laisvė apie kurią komunistai mėgsta kalbėti.

— (E) Namai iš durpių bloku pastatyti kai kuriuose Joniškėlio rajono kolūkiuose. Kad durpių blokuose neįsiveistų įvairūs graužikai, į bloku mišinį berinama druskos miltelis ir kalkių. Gyvenamųjų namų statyba iš durpių bloku atsieinanti labai pigiai. Vieno namo sta yba kainuojanti maždaug 11500 rublių. Kaimyniniuose Latvijos rajonuose tokių namų esą pastatyta jau didelis skaičius.

— (E) Kauno «Drobės» fabrikas Briuselio parodoje laimėjo aukso medalį. Kai kurie kiti Lietuvos išdirbiniai Briuselyje taip pat buvo premijuoti, tačiau visa ejo Sovietų Sąjungos, ne Lietuvos vardo garbei. Kaip žinoma, Sovietai Briuselyje vengė skelbti kad tie ar kiti rodomi gaminiai yra Lietuvos kilmės.

— (E) Pontonus laivams iš vandens iškelti neseniai pradėjo gaminti Klaipėdos laivų įmonė. Pontonai 20 tonų keliamosios galios. Iki metų pabaigos būsią pagaminti 6 tokie pontonai.

— (E) Kalvarijos miesto parastyje statoma nauja plytinė kuri kitais metais pradės veikti ir per metus išleisianti 8 milijonus plytų.

— (E) Mažinama kolūkių biurokratija. Šakių rajono «Lenino keliu» kolūkyje sąskaitininkų skaičius sumažintas iš 8 iki 3. Panaikinti kai kurie sandėlininkų ir pirminko pavaduotojų etatai. Padaryta ir eilė kitų reformų, kuriomis siekiama pakelti kolūkių rentabilumą.

— (E) Kukurūzinis rekordas esąs pasiektas Salantų rajono «Aušros» kolūkyje. Ten iš hektaro gauta 1150 centnerių kukurūzų, praneša «Komjau-nimo tiesa».

— (E) Žemaitės «Petras Kurmelis» buvo vaidinamas Vilniaus radiofone radijo vaidinimų serijoje.

— (E) Panevėžio rajone iš 22 kolūkių esą elektrifikuota jau 17. Elektrifikuoti taip pat kai kurie tarybiniai ūkiai. Panevėžio miestas per metus dar sunaudojė 16 500 000 kilovatvalandžių. Panevėžio energetiniame rajone kitais metais numatoma elektrifikuoti 30 kolūkių (Ramygalos, Joniškėlio, Seduvos ir kitų rajonų ribose). Dar šiais metais pradės statyti elektros tiekimo linija Panevėžys-Pasvalys-Biržai.

Popiežiu Rinkis 25 d. Spalio

Einant nustatyta tvarka naujo popiežiaus rinkimai turi įvykti 18 dienų laikotarpy nuo popiežiaus mirties. Kardinolų kolegija yra paskyrusi rinkimų pradžią 25 d. spalio, Kristaus Valdovo šventėje. Penka kardinolai, kurių šiuo metu gyvų yra 54. Bažnyčios nuostatais kardinolų skaičius yra numatytas 72. Kadangi daugumas į kardinolus būna skiriami jau senesnio amžiaus, todėl gana greit dalis išmiršta.

Pasaulinė spauda spėlioja kas bus išrinktas. Tačiau atspėti yra sunku nes laikštinninkams gali patikti daugiau vienas kandidatas, kardinolams kitas. O pagaliau kardinolai kandidatus daug geriau pažįsta, negu pašaliniai žmonės.

Rinkimai vyksta slaptu balsavimu. Bet kokia propaganda yra kuo griežčiausiai uždrausta. Jei kuris nors kardinolas rinkimų metu vestų propagandą už vieną ar kitą kandidatą, jam atimama rinkimo teisė.

Rinkimų metu kiekvienas kardinolas apsigyvena specialiai paruoštuose kambariuose. Nei tarp savęs, nei išlaukiniu pasauliu neturi jokio ryšio. Negauna laikraščių, laišku, negali kalbėtis telefonu, uždrausta bet kam užėiti. Gali turėti prie savęs tik tarną kambariui aptvarkyti ir asmeninį sekretorių.

Balsavimai vyksta vienoje šv. Petro brazilikos koplyčioje. Kiekvienas kardinolas šaukiamas pavardė. Savo balsą turi įdėti į specialiai ant alteriaus padėtą kieliką. Balsus suskaičius, jei nėra vienas negauna reikalingos daugumos, tai po kiek laiko vyks

ta kitas balsavimas. Ir taip balsuoja ligi kurio nors kandidatas surenka daugumą balsų.

Išrinkus popiežių, balsavimo kortelės yra sudeginamos ir kai per kaminą išeina balti dūmai, tai šv. Petro aikštėje susitelkusiems minioms yra ženklas, kad popiežius išrinktas.

Į šiuos popiežiaus rinkimus negalės atvykti Vengrijos kardinolas Mindszenty ir Jugoslavijos kardinolas Stepinac, kurių išvykimas komunistų yra sutrukdytas.

Varšuvos kardinolas iš vyriausybės gavo leidimą vykti Romon.

DE GAULLE TURI GRIEŽTĄ RANKĄ.

Faktinasis Prancūzijos valdytojas generolas De Gaulle krašto reikalus daug geriau tvarko, negu buvo iš jo laukiama. Daugeliui jo darbų įvairios politinės partijos visu šimtu procentų pritaria. Paskutinis jo dekretas, įsakymas Alžerijoje kariškiams pasitraukti iš politikos, kariškų sluoksnių nepalankiai buvo sutiktas, bet politinės partijos pritarė. Prancūzija yra išsiilgusi pastovios, nors ir griežtesnės tvarkos. De Gaulle šia kryptimi eina.

— Rusų Ambasadorius Bonnoje. Vakarų Vokietijos sostinėje buvo susitikęs su ministru pirmininku Konrad Adenaueriu. Pasikalbėjimo tema buvo Rytų Vokietijos gyvenimo ekonominio gyvenimo pagerinimas.

Is Lietuvos pogrindžio i Sibira ir atgal

NESENIAI I VAKARUS ATVYKUSIO LIETUVIO PASAKOJIMAI

(tąsa)

Taip prasidėjo mano kelias į Sibira

Grįžęs iš Sibiro ir atvykęs į Vakarų tautietis «Eltos Informacijoms» pasakoja:

«Vieną gražią dieną geras draugas nuvedė mane į slapta saugumo būstinę. Vos atidaręs duris pamačiau pistoletą vamzdį ir kažkas sušuko «Rankas aukštyn». Taip prasi-
dėjo mano kelias į Sibira»

Suimtąjį pirmiausia «apdirba» operatyvinis skyrius Palaužo rankas ir šonkaulius. Laužo rankų pirštus, pirštus spaudžia tarp durų, muša per sprandą ir galvą (kiti nuo to apanka apkursta). Muša ant nuogų pečių uždėję šlapią maišą. Duoda pavalgyti sūrių silkių, o po to neduoda vandens atsigeriti Lašina ant galvos šaltą vandenį, lašą po lašo. Kai kada ir kojų padus padagina.

Būdavo atsitikimų, kad tardytojas išprievartauja suimtą mergaitę ar moterį. Kad kankinamųjų klyksmai nebūtų girdimi gatvėje, saugumiečiai pilnu garsu įjungdavo radijo aparata.

Tardymai.

Tardymai paprastai vykdomo nakties metu, o miegoti dieną negalima. Kėdė, ant kurios tardomas pasodinamas tardytojo kambaryje, pritvirtinta prie grindų, kad negalėtum ją paėmęs praskelvi galvą «geradariui».

Operatyvinis skyrius stengiasi kiek galima daugiau žinių išgauti. Priemonės jiems nesvarbu. Sustatę pirmąjį protokolą, perduodavo prokuratūrai, kuri deda rezoliuciją: suimti. Tada suimtas perduodamas tardymo skyriui. Tardymą veda vienas tardytojas ir vertėjas, jei jis reikalingas. Protokolai rašomi tik rusų kalba. Ne vienam nemokančiam rusų kalbą tai turėjo nelemto pasėkų. Tardytojas prirašo ką nori vertėjas išverčia kitaip žmogus pasirašo — ir spąstai paruošti. Be to, tardytojas yra suinteresuotas asmeniškai, kad kiekvienas jam į rankas patekęs būtų nu teistas. Už kiekvieną bylos su darymą jis gauna 300 rublių.

Labai dažnai tardytojas tardymo metu ant stalo padeda pistoletą taip, kad tardomas galėtų jį lengva pasiekti. Aiš-

ku, pistoletas neužstatytas. Tuo tarpu tardytojas turi prieš savęs užtaisytą pistoletą, ir vargas kantrybės netekusiam ka liniui, jei jis norėtų pasinaudoti padėtu pistoletu. Jį nušaus vietoje.

Užbaigus tardymą, byla perduodama kariniam tribunolui. Kaliniui perskaitomas kaltina masis aktas. Žmogų nenorom nukrato šurpas sužinojus, kok jis «iš tiesų» yra. Ko tik ten neprirašyta: «tėvynės išdavikas», «buržuazinis nacionalistas», ar bent įrėmėjas, «kontrarevoliucionierius», siekias «buržuazinės Lietuvos atstatymo».

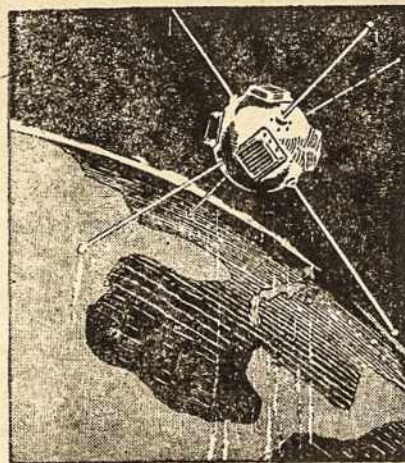
Per visą tardymo laikotarpį kalinys taip nusilpsta, kad pasidaro panašus į lavoną. Kitą neša ir neštuvais tardyti. Kai kurie pražildavo per naktį, arba išprotėdavo. Maistas labai silpnas. Ryte juoda kava, kuri tik kavos vardą turi. 15 gramų cukraus ir 500 gramų duonos visai dienai. Pietums ir vakarienei po 500 gramų sriubos. Jei suimtasis «gerai elgiasi», galėjo potarpiais dar iš namų gauti mažus kiekius maisto, jei buvo kas atsiučiąs ir atnešąs.

Teismas prie uždary durų.

Teismas, geriau pasakius teismo komedija, būna prie uždary durų. Tokio teismo sąstatas: teisėjas kariškis du tarėjai iš vietinės milicijos prokuroras, na ir advokatas, už kurio patarnavimą vėliau kaliniui stovykloje atskaito 300 rublių, jei namiškiai nesu mokėjo. Be to, yra teismo sekretorius ir vertėjas. Dėl akių visa vyksta kaip ir paprastuose teismuose: teisėjai klausinėja, prokuroras kaltina, advokatas stengiasi labai atsargiai apginti žinoma, pas tarojo žodžiai neturi reikšmės, nes sprendimas jau iš anksto numatytas ir tokios rūšies kaltinamiesiems vienodas — 25 metai darbo «pataisos stovykloje», susiaurinant teises 5 metams po bausmės atlikimo. Turėjai susitikimą su partizanais arba bent matei juos — 25 metai. Skaitėi pogrindžio laikraštėlį — 10 metų.

Ryšium su tokiais specialiais teismais ir sprendimais Lietuvoje ir Sibiro stovyklose yra plačiai paplitęs toks anekdotas:

Lagerio viršininkas rusas klausia kalinį:

Ar žinai kad, pirmas dirbtinis satelitas, amerikūnų paleistas erdvėn 17 d. kovo tapo beveik nuolatinis saulės sistemos nariu. Šio satelito plano parengė Dr. John Nagen nuomone, šis satelitas «Vanguard 1» erdvėje išsilaikys du šimtu metų. Didžiausias nutolimas nuo žemės siekia 4000 kilometrų, artčiausias - 650 kilometrų.

Nežiūrint, kad žemės diametras siekia 12711 kilometrų, juosta per ekvatorių siekia 40000 kilometrų, palyginus su saule žemė yra labai maža. Mokslininkai tvirtina, kad sutilptų vienas milijonas trys šimtai tūkstančių žemių.

Botanikai jau yra suradę 400 tūkstančių įvairių rūšių augalų.

Vincas Jonikas

Tarp Šventu Griuvėsiu

Ruškanas mėnulis žiūri prisimerkęs
Pro sidabro grotom užkryžiuotą dangų,
Kaip į sausą kūdrą žilas gluosnis verkia,
Kaip naktinio paukščio juokas drevėj žvanga.

Vasaros nueina, tarsi piligrimėš,
Per šventus griuvėsius mano laimės miesto.
Ant maldyklos laiptų lydziau jas parymęs
Ir baugu, kai žvaigždės paskutines blėsta.

O kažkur dar verkia sausos gluosnio šakos,
Ir naktinis paukštis vis aštriau ten juokias,
Kad ištroško miestas, tveakiniam išsekus,
Ir užliejo naktys, gedulingos tokios.

Koks tavo bausmės dydis?
25 metai - pilietis viršininke!
Už ką esi teistas?
Už nieką, sėdziu, nekaltai,
atsako kalinys

Na, nemeluok broly! Už
nieką pas mus tik 10 metų duo
da.

Po teismo kalinys patalpina-
mas kalėjime ir laukia trans-
porto į Vilniaus persiuntimo
kalėjimą

Kaliniai, turintieji 15-25 me-
tų bausmę uždaroini vienutė
se bet dėl paalpų stokos (ka-
lėjimų perpildymo) patalpina-
ma vienutėse daugiau kalinių.
Rekordinis skaičius Marijampolės
kalėjime vienoje vienu-
tėje buvo rodos, 21 kalinys,
o šiaip 6 - 8. Kalėjime po teis-
mo būna progos bent truputį
atsigauti, nes tardymai jau ne-
kankina naktimis. Maistas pa-
našus kaip ir saugume, tik

pietums prideda dar 200 gra-
mų avižinių ar miežinių kruo-
pų košės. Siuntinius iš namų,
jei yra kas siučiąs, galima
gauti tris kartus per mėnesį,
o pasimatymą su namiškiais
vieną kartą iš viso. Už men-
kiausią prasižengimą — 7 pa-
ros karcerio. Vienutės turėjo
du užraktus, dviemas grotas
languose ir dėzes prie langų,
kurios leisdavo tik sklypeli
dangaus įžvelgti. Kamerų rak-
tus turėjo vyresnysis prižiū-
rėtojas.

Kriminaliniai kaliniai papjau-
davo politinius.

Iš Vilniaus persiuntimo ka-
lėjimo (Kosčiūškos gatvėje)
kalinius veždavo didesnėmis
ar mažesnėmis partijomis į Si-
birą ir Europos šiaurinę dalį,
dažniausią per Maskvos per-

siuntimo kalėjimą Krasnaja
Presnia. Ten prižiūrėtojai su
politiniais kaliniais elgdavosi
labai žiauriai. Kratos metu su
mesdavo maisto produktus į
mėšlus, tabaką sumaišydavo
su cukrum o po to patalpin-
davo su kriminaliniais kalini-
niais, kurie darydavo, ką norė-
davo: Visų pirma atimdavo
geresnius drabužius, maistą, o
pasipriešinusius paprastai pa-
piaudavo nes prižiūrėtojai so-
lidarizavosi su kriminaliniais
ir leisdavo jiems turėti peil-
lius

Tranzitiniai kaliniai trans-
portuojami taip vadinamais «so-
lipiniais» Tai vagonas kurio
viename šone siauras korido-
rius, kitame skyriai su lenty-
nomis. Siena į koridorių išpin-
ta geležiniais virvais. Prie kiek
vieno skyriaus - sargybinis.
Skyriaus viršuje yra du suolai
apačioje 8 kaliniams viena
lentyna trims kita kaliniam.
Lentynose galima gulėti tik
galvą atsukus į koridorių. Sė-
dėti draudžiama. Žinoma va-
gonas būna taip prikimštas,
kad negalima nė pajuoėti. Yra
dar ir specialūs skyriai

Šiurpi kelionė

Sargyba tuos vagonuose kas
dvi valandas daro kratą, išver-
čia visus turimus daiktus, kar-
tais ir nurengia

Ištisos tragedijos tokiuose
transportuose vyksta tada, jei
politinius kalinius patalpina
kartu su kriminaliniais, reci-
dyvistais ir jei pastarųjų bū-
na dauguma. Tada džiaugkis,
kad išėini gyvas, jau nekalt-
bant apie tą menkutį turta,

(tąsa 3 pusl.)

LIETUVA ŠIANDIEN

Ką pasakoja neseniai iš ten atvykęs į
Vakarų marijampolietis

(tąsa)

«Labai svarbi tema - vyres-
nysis brolis».

«Vyresniojo brolio» (suprask: rusų tautos) parama lietuvių tautai skaitoma labai svarbia tema. Norima mokinius prie tos «vyresniškumo» minties pripratinti, nes žinoma, kad mokiniai į tuos «brolius» žiūri savomis akimis, juk jie krašte sutinkami kiekviename žingsnyje.

Ostrovskio kaygos «Kaip grūdinas plienas» herojus Korčiginas yra statomas pavyzdžiu visam jaunimui. Bet mokiniai savaip į tuos «raudo-
nuosius didvyrius» žiūri, žino dami, kad tūkstančius lietuvių kų didvyrių, kiekvienam arti-
mų savo siekimais ir darbais,

tas «didysis brolis» užkasė miesto grioviuose ir Sibire

Nemažą vaidmenį propagandoje vaidina ir istorijos pamokos. Tai tikra melagingumo meno sritis. Visa žmonijos praeitis paverčiama kaž kokia nesąmone ir tik «Didžioji spalio revoliucija» išlaisvinusi darbo žmogų ir davusi jam šviesų gyvenimą. Lietuvos istorijos vadovėlio anksčiau nebuvo, jis išleistas tik šiais metais, todėl prisieidavo vesti užrašus. Lietuvos istorijos pamokų būdavo labai retai ir tik retas mokinys gali turėti pilnesnį supratimą apie tikrąją Lietuvos praeitį.

Slepia lietuvių tautos praeitį.

Komunistai tiesiog ir siekia, kad mokiniai nesužinotų savo

tautos praeties. Tada jiems lengviau įskiepyti komunistinę ideologiją ir pagarbos jausmą Maskvai Rusu aiškinama, kad Žalgirio mūšį lietuviai laimėję tik dėka rusų pulkų, Maskva, girdi, visais amžiais stengėsi geraširdžiai padėti lietuvių tautai. Maskva, tik Maskva, anksčiau ir dabar Lietuvą išgelbėjo nuo visokių priešų. Jiems svarbu, kad lietuviai mokslieviai tuo ir patikėtų. Tačiau neatrodė, kad tokie įtaigojimai turėtų pasisekimo. Didžiulę gerovę pasauliui atnešęs genialusis Leninas (anksčiau buvo Stalinas, bet dabar vietos su Stalino vardu vadovėlyje pakeistos), tik jis sugebėjęs sutraukti vergiškos pančius ir t.t. Tokio mis frazėmis persunkta visa TRS istorijos III dalis.

Suklastota Lietuvos istorija.

Lietuvos istorija ypač klas-
tojama laikotarpyje nuo 1918
m. Kapsukas-Mickevičius įkū-

ręs tarybinę Lietuvos respubli-
ką, įsisteigę lietuviški rau-
donosios armijos pulkai, visi
darbo žmonės pakilę į kovą
ir t.t. Tik «buržuaziniams na-
cionalistams» Vakarų imperia-
listų pagalba pavykę užgni-
aužti jaunutę tarybų respubli-
ką. Po to komunistų partija
išėjusi į pogrindį, o Lietuvoje
kyla streikas po streiko. Strei-
kavę ir kareiviai Panemūnėje
ir darbo žmonės Kaune ir ūki-
ninkai Suvalkijoje. O kas svar-
biausia - visiems tiems judė-
jimams vadovavusi komunistų
partija.

Kai kuriuos dėstomus daly-
kus sunku surusinti ir sutary-
binti. Fizikoje visvien daugu-
ma išradimų padarė - rusai.
Jie išrado ir garo mašiną ir
elektros lempą, jie pirmieji
pakilę į orą pirmieji išrado ir
radiją... Visa mokymo
sistema nukreipta į tai, kad
susilpninti Vakarų reikšmę ir
išaukštinti Rusiją.

Į aukštasis mokyklas nedaug
patenka.

Labai nedaug abiturientų
nuėina į aukštasis mokyklas.
Marijampolės Darbininkų vid.
mokykla 1957 metais išleido
23 abiturientus, bet tik vienam
pavyko įstoti į aukštąją moky-
klą, keturi pateko į techniku-
mus, o visi kiti nuėjo į gamy-
bą.

Būna ir taip, kad baigusius
vid. mokyklas abiturientus
miesto saugumas kviečia stoti
į milicijos mokyklą, kur sąly-
gos žymiai geresnės kaip ki-
tur. Kursantas gauna pilną iš-
laikymą, drabužius ir 400 ru-
blių mėnesiui. Iš 1957 metų
abiturientų laidos Marijampo-
lėje į tą mokyklą nestojo nei
vienas. Tačiau atsiranda jau-
nuolių, kurie nėra baigę gim-
nazijos ir saugumas juos mie-
lai priima, nes pasirinkti ne-
būna iš ko. Kiek teko pastebėti,
stoja daugiausia tokie, ku-
rie nenori juodo darbo dirbti.

(pabaiga 4 pusl.)

J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

(tąsa iš 2 pusl.)

Tik Drasiais Žygiais Laimėsime

Iš VLIKo pirmininko, Dr. A Trimako kalbos, pasakytos rugsėjo 24 d. PET Seime.

susidedantį dažniausia iš kokių nors skudurų ir trupučio maisto. Tokių „akcijų“ metu prižiūrėtojai žiūri pro grotus ir tik šypsosi. Jiems nei šilta nei šalta, jei kriminaliniai nuskriaudžia politinį.

Tuose transportuose sunku su vandeniu. Paprastai kelio nei duoda silkių, po 27 gramus čukraus ir 900 gramų duonos dienai. Silkių pavalgius norisi gerti, o vandens atsigeriti atneša tik 3 kartus per parą ir gauni tik tuo atveju, jei turi savo indą.

Daug kalinių tuose vagonuose mirė, ypač vasaros metu, kai karščiai tampa nebeperkėdami.

Kiti kaliniai, kai permėtamos stambios grupuotės iš vienos stovyklos į kitą, gabenami gyvuliniais vagonais. Tokiame „pulmane“ patalpina iki 120 žmonių, o kartais ir daugiau. Juose tiek geriau, kad kartu važiuoja virtuvė. Suose vagonuose buvo būdingas patikrinimo būdas: Vos tik atsiđaro durys, visi kaliniai, vienas po kito subėga į vieną vagono galą. Dežuruojantis karininkas atsistoja vagono viduryje su mediniu kūju, kurio paskirtis tikrinti vagono sienas, grindis ir lubas, kad nebūtų išsilaužimų. Kiekvienas kalinys prabėgdamas į tuščią vagono galą gauna tuo kūju per galvą ar nugarą.

Atvykusi į Kengyro stovyklą.

Mūsų transportą atgabeno į Kengyro (vadinama ir Kingir) stovyklą. Vaizdas niūrus: žemi sukritę barakai, asla plūtinė, kiekviename kambaryje bent po 30 žmonių. Visi išblyškę įkritusiais veidais. Dvi aukštės iš neobliuotų lentų sukaltos lovos pasieniais, viouryje stalas kelios spintelės produktams padėti ir milijonai blakčių riebių, raudonų, kaip čekistai. Kaliniams davė senus, suplyšusius rūbus, apavą kuriam sunku rasti vardą, su padėmis iš auto padangų.

Gavome ir numerį, kurį kiekvienas kalinys privalėjo ant nugaros rankovės kepurės lankelio ir kelnii nešioti. Tokiu būdu tapome numeruoti inventoriu.

Lietuvių stovykloje radome virš 200 tačiau gretimo e buvo dar virš 100 lietuvių vyrų ir apie 200 moterų.

Vargšės mūsų merginos. Jos pačius sunkiausius darbus dirbdavo: akmenis laužykloje, akmeniniame grunte rausdavosi iki 12 metrų gylio, dirbdavo prie namų statybos, atlikdavo visus sunkius darbus kaip ir vyrai.

Bandytų siautėjimas pačioje stovykloje.

Iki 1949 metų moterys buvo laikomos kartu su vyrais. Anuo metu ir politiniai ir kriminaliniai kaliniai gyveno bendroje stovykloje. Galima įsivaizduoti, kas ten vykdavo, jei visą dieną „valdžią“ turėjo recidyvistai (žmogžudžiai plėšikai). Šitas elementas buvo padėties viešpats. Jie valdė virtuvę ir kiti gaudavo tik tai, kas nuo jų atlikdavo. Kalinys, gavęs iš namų siuntinį su produktais, visų pirma turėjo jį atiduoti šiems banditams. Ar liks pačiam kaliniui kas nors, priklausė grynai nuo jų malonės. Tam nerašytam įstatymui pasipriešinus užmušdavo. Nuo jų labai nukentėdavo jaunesnės ir gražesnės mergaitės, atvežamos į stovyklą.

Atvykus naujam moterų trensportui, visa gauja jau stovi prie vartų ir renkasi: „Šitą aš

Imu, aną imk Tu, Vasja o toji geltonplaukė tenka Tau, Vanja». Žinoma, pačias gražiausias išsirinkdavo stovyklų viršininkai. Išnaudoję jas, palikdavo likimo valiai, perleisdami jas žemesniems bendradarbiams, kurie ir vėl toliau perleisdavo. Kiek ten būdavo tragedijų! Štai viena mergaitė, neišlaikiusi smurto ir prievarlavimo, šoko į draudžiamą zoną, o sargybinis ją nušovė, nes „bandė pabėgti“. Tūkstančiai panašių įvykių, jūros skriaudų ir ašarų ir kraujo.

Jie giedojo giesmes iki mirties.

Ypatingai persekioldavo religinių sektų žmones, kurie atsisakydavo išeiti į darbą. Juos susodindavo prie stovyklos vartų, neduodavo maisto ir vandens, mušdavo, tyčiodavosi, kartais ir užmušdavo. O jie, į lavonus panašūs, sėdėjo ir giedodavo giesmes, giedodavo iki mirties. Man teko pačiam girdėti, kaip vienas karininkas čekistas atsistojo prieš kankinius tyčiojosi.

„Kur Jūsų Dievas, kodėl jis Jums nepadeda? Štai aš, Anti kristo kareivis, spiaunu jam į veidą o kodėl jis mane ne nutrenkia?“ Vienas iš sėdinčių jų pakilo, peržegnojo čekistą ir tarė:

„Viešpatie, atleis jam, nes jis nežino ką daro“.

Karininkas tiesiog pasiuto. Pertrenkė senuką į žemę, suspardė iki kraujo ir paliko be sąmonės gulintį.

Grupė kalinių dirbo miške. Čekistai skundžiasi vienas kitam, kad niekas nemėgina pabėgti, kad neturi progos nei vieno nušauti. Gudresnis sugalvoja tokį triuką: Numeta savo kepurę kelioliką metrų nuo savęs ir liepia vienam netoli dirbančiam kaliniui ją atnešti. Dirbant miške, darbo plotas neaptvertas, tik susmeigtos raudonos vėliavėlės žymi ugnies liniją. Ją peržengus, sargybinis turi teisę šauti. Sargybinio numestoji kepurė kaip tik gulėjo už raudonų vėliavėlių ribos. Vos tik kalinystą ribą peržengė, treakė šūvis.

1953 metais Kengyro stovykloje buvo nužudytas vienas lietuvis docentas. Jam baigėsi bausmė, bet paleisti iš kalėjimo nenorėjo. Dar bandė išvežę į Vilnių sudaryti antrą bylą, tačiau nepavyko. Vos pargabentą atgal į stovyklą jį nužudė saugumiečiai. Stovyklos administracija paleido gandrą, kad žmogžudystę įvykdė ukrainiečiai. Tokiu būdu jie norėjo pasėti nesantaiką tarp tautybių, nes kaip tik šios dvi tautybės tarpusavyje labai glaudžiai bendradarbiuodavo. Provokacija nepasiekė savo tikslo, tačiau žmogus vis tik nužudytas.

Tačiau ir kažin kaip suvaržytų kalinių kantrybė pamažu išsenka

(B D)

Rhee, „turėtų nutarti ko jis siekia ir drąsiai be svyravimų vykdyti savo nutarimus. Tegu komunistai rūpinasi pasekmėmis.“

Tarptautinių konfliktų chaosas, kurį komunistai nuolat kelia savo naujais subversyviniais ir agresijos veiksmais, ne tik paaukojo Lietuvą šiai Sovietų piktnaudžiškai ir ciniškai politikai bet pati Europa buvo suskaldyta ir sukliudyta jai siekti kultūrinės, politinės ir ūkinės vienybės. Tuo pat metu milijonai nekaltų žmonių tapo pasmerkti vergijai, vargui ir pažeminimui, o taip pat areštams, kalėjimui, deportacijoms ir pagaliau, sunaikinimui. Šie faktai kalba patys už save, kad laisvasis pasaulis tikrai retai kada „tarė, ko siekti“, ir dar rečiau „vykdė“ ką nutaręs.

Šios nelaimingos politikos išdavoje Lietuva ir jos baltiškieji kaimynai Latvija su Estija - buvo paliktos kovoti vienos su sovietų priespauda ir jos įvestu žiauriu režimu. Nepaisant sunkiausių sąlygų, pavergtoji lietuvių tauta kovą tęsia toliau. A. Sniečkus, Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius, š. m. vasa 12 d. partijos kongrese vilniuje pakaltino lietuvių tautą „nacionalizmu“, „revizionizmu“, „oportunizmu“ ir „buržuazine ideologija“.

„Iš viso kapitalistinio šlamštelė“, dėstė jis, „nacionalistiniai prietariai laikosi stipriausiai žmonių galvose. Nacionalistai tikisi, nukreipti darbo žmones, ypatingai jaunimą nuo tikrojo proletarinio socializmo į tautinio komunizmo klystkeles“.

Šios rūšies puolimai nukreipti prieš tariamąjį revizionizmą, ar jie kiltų dėl politinių sunkumų, kurie spaudžia komunistus ir kursto maištą prieš Maskvą, ar pervertinant savo galią, visvien tie puolimai yra aiškus įspėjimas Vakarams. Jie rodo Sovietų žygių planą tolimiesiems užkariavimams vykdyti. Tais puoliais neabejotinai siekiama sustiprinti komunistų revoliucinę doktriną, kuri kalba už istorinį visuotinės revoliucijos ir proletarinės diktatūros reikalingumą. Šiuo jų supratimu perėjimo iš kapitalizmo į komunizmą metų. Tai yra žymus suolis į šalį nuo neseniai vestos taikingo sambuvio politikos. Kremliu nepatinka tos „erezijos“, nes jo valdovai bijo, kad pakeistas komunizmas gali pasprukti iš jų kontrolės, kaip tai rodo Tito pavyzdys. Rusų komunistai yra ne tiek suinteresuoti komunizmu, kaip ideologija, kiek juo kaip sovietų ekspansijos įrankiu. Vakarų grynai defensyvinė politika taip pat nemaža skatina komunistų ofensyvą.

Ar didelės išminties valstybingumas buvo parodytas per detai jaudinantis dėl Kremliaus dviveidžio protesto prieš Amerikos dalinius Formozoje ir Libane prieš britiškuosius Jordane, kai tuo pat metu Maskvos valdovai buvo visų taiką mylinčių tautų pasmerkti dėl jų agresijos altijos valstybėse ir kruvinių žygių Vengrijoje?

Ar gera buvo antikomunistinė politika sėstis už konferencijų stalo su Maskvos atsotvais, taip dažnai, kaip dažnai Maskva te pagėdavo nors tuo pat metu jį laikė milijonus žmonių pavergtus? Gražesnė politika būtų su ti prūnusi Vakarų poziciją. Nauji įvykiai Formozoje aiškiai

Grazi Tu, Marija!

Grazi Tu, Marija, danguje ir žemėj,
Sušvitusi saulė tarp dviejų naktų.
Danguj Karalienė, o žemėj mergaitė,
Kad mūs prakeikimai seni neplaktų...

Grazi Tu, Marija! Lyg tarp disonansų
Pravirkęs džiaugsmingai akordas švelnus,
Tarp šypsos pasauliui ant kelių tavųjų
Ištiseses rankytes mažutis Sūnus.

Augindama Sūnų, žmonėms Atpirkėją,
Pasauliui Valdovą, grazi Tu visa:
Tavy susipynė ir viltys, ir aušros
Ir tekančių saulių, ir žvaigždžių šviesa.

Grazi Tu po kryžium gyvenimo žygi,
Kaip svyranti saulė, užbaigus tyliai,
Tau giedančią žemę gaivina ir šildo
Gyvenimo Tavo tyri spinduliai...

Grazi Tu, Marija! Ir amžių Kūrėjas
Sukurt negalėjo Tavęs gražesnės!..
Mes, grožį pamilę ir žemėj paskendę,
Nematom už Tave žvaigždės šviesesnės.

išduoda komunistų intencijas kelti naujus neramumus, kad pasiekus savo seną svajonę - pavergti likusiuosius laisvus kraštus Maskva, matyti yra nusistatę testai ir toliau vietinio pobūdžio karus ir sukilimus.

Turint galvoje Maskvos ir raudonųjų režimų, kuriuos Sovietų Sąjunga primetė pavergtiesiems Europos kraštams, pastangas laikyti pusę Europos pavergtą ir išnaudoti jos žmones ir ju mečiaginius išteklius, yra būtina reikalinga susirūpinti tarptautinės tvarkos, kuri būtų pagrįsta taika, teise ir teisingumu, įvesdinimu. Šiame atominiam amžiuje, kada Sovietų Sąjunga naudoja atominius ginklus grąsinimams ir ekspansijai, nebe užtenka palaikyti tvarką ir teisingumą vien tautinėse kraštų ribose. Tokia politika ne tik nepanaikino sovietinės kontrolės mūsų kraštuose, bet ne nesustiprino Vakarų galios nei jų noro vieningai veikti prieš tarptautinį komunizmą. Šiuo metu milijonai žmonių laukia išsilgę konstruktyvių pasiūlymų kurie parodytų vakarų siekius ir padėtų įgyvendinti taiką gerbuvi ir socialinį teisingumą. Turime laimėti žmonių.

Dabartinioji tarptautinė padėtis mus verčia daug daugiau sustiprinti savo veiklą, ją išplėsti ir įsteigti visur, kur galima PET delegacijas. Veikiančiosios, be abejo, reikalingos daugiau lėšų savo veiklai išplėsti. Kadangi, deja, ne kartą didžiosios Vakarų galybės yra iškeitusios teisin

gumą į praktiskus dėsnius su motimus, tuo apeidamos Sov. Sąjungos padarytus mūsų kraštams nusikaltimus, Jungtinės Tautos turėtų ne tik priimti rezoliucijas, bet jas vykdyti taikai ir laisvei laiduoti Jungtinių Tautų pajėgas, kurios galėtų pasipriešinti tarp tautinės teisės laužytojams ir apsaugoti taiką bei tautų neiečiamumą ir jų laisvę, turėtų, kaip neseniai JAV Valstybės sekretorius John Foster Dulles yra JT Gen. Asamblejoje pasiūles, atidėliojanti suformuoti ir pasiūsti į pasaulio jautriausias vietas.

Be to, Tarptautinio Teismo kompetencija turėtų būti išplėsta į visus tarpt. teisės, taikos ir laisvės pažeidimus ir padaryta privaloma visiems kraštams be išimties.

Su dideliu minties aiškumu mes pakartotinai esame atkreipę Vakarų dėmesį į tai, kad Sovietai nepaiso ir niekina įprastinius tarpt. santykių dėsnius ir grąšina visoms tautoms nauja agresija. Šios JT Gen. Asamblejos sesijos metu mes turėtume padaryti visa, kad toji tarptautinė institucija imtųsi konkrečių drąsių žygių laisvei išplėsti į mūsų kraštus. Nors kartą tegu komunistai pasijaudina. Tiesa, teisingumas ir dvasinės jėgos yra mūsų pusėje.

TIK LAUKINIS LAIKRAŠČIU
NESKAITO.

Mažiesiems

Antanas Vaičiulaitis

OŽIO BALSAS

(pabaiga)

— Ar tu nori mano balsą paniekindi! — šokosi ožys net nelaukęs, kol teta jį prabilo.
— Tavo balsas gergžda, kaip šios triobelės durys, — atsakė ji

Nespėjo baigti ji savo žodžių, kai ožys puolė prie jos ir žiuptelėjo į blauzdas. Teta tik skėstelėjo rykštaite ir keberiookstelėjo aukštiniaka ant žemės.

Ožys prirėmė ją ragais ir paklausė:

— Ką tu dabar sakai apie manč balsą?

— Ak, tik nebadyk manęs, oželi. Kas nežino, kad nė žąsinas gagonas taip dailiai negagena, kaip tu mekeni.

Ožys, tai išgirdęs pasistiebė ant pasturgalinių kojų, pakratė savo retą barzdėlę ir austrakšėjo per kiemą, žąsino ieškodamas

Rado jis žąsina javuose. Gagonas buvo taip patenkintas avižomis, kad nieko nematė, tik briauskė jas ir rijo, kaklą pakraipydamas ir retkarčiais girktelėdamas iš džiaugsmo. Šu juo avižas lesė dar šešios žąsys su šešiais žąsiukais, kurių vienas buvo raibas

— Žąsine gagone žąsine ilgakakli! — dar iš tolo bliovė ožys.

Žąsinas manė, kad ožys bėga jo iš avižų varyti, todėl dar greičiau lesė, kad juo daugiau skilvį prikimsus. Negi kasdien tokia puota pasitaiko!

(pabaiga iš 2 pusl.)

o išmoki kokį nors amatą nesugeba

Į aukštąsias mokyklas Lietuvoje dabar priimami pirmoje eilėje tarnavusieji kariuomenėje ir turintieji darbo stažą. Stažo neturintiems patariama eiti dviem matams į gamybą ir tik po to mėginti stoti į aukštąją mokyklą. Po dviejų ar trijų metų pertraukos (atliekant darbo stažą), jau nedaug kam gali atsirasti noro studijuoti, nes abiturientas tuo tarpu primiršta išeitęs dalykus, o įstojant į universitetą visur vykdomi konkursiniai egzaminai. Pvz., praėjusiais metais į Vilniaus Pedagoginio instituto Fizikos-matematikos fakulteto neakivaizdinį skyrių buvo paduota apie 150 prašymų, o priimta tik 25 studentai. Į Politechnikos instituto radijo technikos fakultetą buvo paduota virš 200 prašymų o priimta tik 20 studentų. Likusieji «nubyrėjo» konkurso metu. Pagal planą daugiau priimti ir nebuvo galima - tuo tarpu radijo specialistų jaučiamas didelis trūkumas krašte.

Klauskis São Paulo Lietuvių Kultūrinės Radio Programos

Iš Radio Nove de Julho, kiekvieną sekmadienį nuo 18,00 ligi 18:30 val., banga 540 klc.

Lietuviškas žodis radio bangomis tol bus girdimas, kol jį rems susipratę lietuviai.

Radijui paramą galima įteikti finansinės komisijos nariams asmeniškai arba siunčiant per paštą finansų komisijos išdalininko p. Petro Šimonio, ar kun. P. Ražaiško vardu šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo.

K. Grigaitytė

MISKELYJE

Tapu, tapu, per miškelį
Striuoksi pilkas štai kiškėlis:
Atsistoja sau ir dairosi.
Juokiasi akelės žvairios.

Čia miškelyje aš kaip ponas.
Samanose taip malonu,
Sususukus šiltą gužtą,
Kai nuo vėjo šakos lūžta.

Kiek čia uogų, kiek čia grybų
Vakar po lietaus pridugo.
Kiša snapą raudonviršis,
Nusiprausti užsimiršęs.

Čia gi kas? — Genys tuksena.
Kopinėja pušį seną.
Iš drevės margam vagiliui
Trys bitelės kojoni gilia.

Tapu tapu, per miškelį.
Striuoksi pilkas štai kiškėlis.
Stojas ant dviejų kojųčių.
Skabo lapelius žilvyčių.

Lapkričio 8 dieną Bom Retiro lietuviškas jaunimas puikioj «Ginastico Paulista» salėje (R. Couto Magalhães, 280) ruošia šaunų lietuvišką vakarą. Meninę programą atliks Bom Retiro lietuviškos mokyklos mokiniai vadovaujami mokytoju St. Remenciūsiu ir maestro L. Ralicko, bei talkininkai iš kitų vilnių. Visą São Paulo lietuvišką jaunimą ir vyresnius Bonretririečiai kviečia į savo vakarą. Pakvietimus prašoma įsigyti iš anksto.

vieną ragą ir tik du mėnesius buvo raišas dešiniąja koja.

Bet viena bėda vargšą ištikko: bekrisdamas susitrenkė savo gerklę ir jau negalėjo taip mekenti, kad kluone aidėtų, o tik švokšte švokštė,

kaip tasai gaigalas prūdė. Už tai teta Tutkuvienė pradėjo jį mylėti net labiau už ožką, va dino jį pumpunėliu, atnešdavo jam dobilų ir papešiodavo nušepusią jo barzdą, o tai jam labai patikdavo.

AR NEGAILA BARBORYTĖS?
BIRA VARGŠEI AŠARYTĖS.
KAS JĄ NUSKRIAUDĖ VARGŠELE?
KO SUŠKAUDO JAI ŠIRDELE?
O PETRUKAS JĄ RAMINA,
NUOTAIKĄ TAISYT MĖGINA.

Prei. TULABA APIE PIJŲ XII

(Ši trumpa kalba buvo transliuota per «Mūsų Popiečių» radiją, X 11 d.)

Malonūs vaikučiai!

Jau ilgą laiką gyvenu Romoje. Ten, kaip žinote, gyvena Šventasis Tėvas. Turiu nemažą progą jį matyti ir su juo pasikalbėti. Jis myli Lietuvius ir visa širdimi užjaučia mūsų tautos kenčiančius brolius Lietuvoje ir tremtyje. Šventasis tėvas džiaugėsi, kad visame pasaulyje lietuviai laiki kosi tėvų papročius ir yra gerai organizuoti, bei vieningi. Jis nori, kad ir jau sveturi gi mes iš lietuvių tėvų jaunimas pasiliktu lietuviškas. Kai prieš keletą metų vykau į Jungtines Amerikos Valstybes, Jo Šventenybė teiravosi kiek yra Šiaurinėje Amerikoje lietuvių. Aš pasakiau jį apytikriai skaičių pridurdamas, kad dalis jų jau nebekalba lietuviškai. Jis nustobęs paklausė: «Kodėl?» - ir pridūrė: «Pasakyk jiems, kad laikytųsi savo tėvų kalbos ir papročius, kad pasiliktu lietuviškas. Pasakyk jiems, kad aš tai sakau!»

Šia proga «M.P.» radijas pra ragino klausytojus pasimelsti už Šv. Tėvo vėle ir pildyti Jo Šventenybės įsakymą lietuviams, kurio žodis yra brangus visam pasauliui.

MISLĖS

Akmens kojos, medžio lie-muo, stiklo akys, šiaudų kepurė.
Namas.

Atvažiavo pakulioriai, išsigan-do gaspadoriai, namai per langus išlindo.

Zuvis gauda tinklu.
Bačka dejuoja, bajorai geria.

Kiaulė ir paršiukai.
Kad atsikeltų - dangų pasiek-tų, kad prašnektų - daug pasa-kytų, kad rankas turėtų - va-gis pagautų.

Kelias.
Už žemę juodesnis, už snie-gą baltesnis, už slenkstį ma-žesnis, už stogą aukštesnis.
Dūmai.

Vienas laukia nakties, kitas dienos, trečias sako: man vis tiek reik spokсот.

Lova, durys, langas.
Keturi broliai pakliuvo į ne-laisvę, penktasis atėjo vaduo-ti ir pats pakliuvo.

Virbalai.
Du galu, du žiedu vidury vi-nis.
Žirklės.
Pykšt pokšt ant lentos, kibur-vibur ant tvoros.

Skalbiniai.
Eina jautis vandens gerti pilvą namie palikęs.
Užvalkalas.

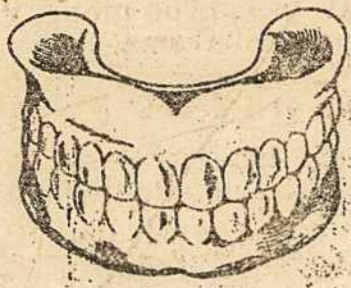
Leonardas Zitkevičius MANO LAIKRAŠTUKAS

Plaktukas kala,
Malūnas mala,
O laikraštukas,
Puošia man stalą.

Vėjas malūną
Suka ir suka.
Linksmas skaityti,
Man laikraštuką.

Tie laikraštukai
Viską išmano:
Būt kur tu rasi
Tokį, kaip mano!

Visų mieliausias
Man tiktai šitas
Nes jis tėvelių
Kalba rašytas.

Dantu Klinika

Dr. JOAQUIM
PACIFICO JUNIOR
Dantu chirurgas

Dentadurų ir judamų aparatų specialistas.

Priėmimo valandos kasdien: nuo 8 ligi 11 val.,
ir nuo 17 ligi 21 val.

Konsultorija yra Vila Zelinoje, Avenida Zelina, 752

«TÉVYNES GARSAI»

LIETUVIŠKOS MUZIKOS VALANDA.

RADIO COMETA — Z.Y.R. 217, Vidutinėmis bangomis
1.130 kc/s. Mikrobangomis (frecuencia modulada) 1071 mg.

ŠEŠTADIENIAIS

1. LIETUVA ir LIETUVIAI:

«Mūsų Popiečiai — nuo 13,30 iki 13,40
Aktualijos — nuo 13,40 iki 13,45.

2. LIETUVIŠKA MUZIKA PLOKŠTELĖMIS
nuo 13,45 iki 14,15.

3. PAGEIDAVIMŲ KONCERTAS
nuo 14,15 iki 14,30.

Priimame komercinius skelbimus ir pasveikinimus su plokštelėmis!

Galima gauti naujų lietuviškų plokštelių!

vadovauja «TÉVYNĖS GARSAI» Kolektyvas.

Adresas: Caixa Postal 403, S. Paulo, BRAZIL.

Pirkimas pirkimui nelygus.

Reikia žinoti kur pirkti.
Jeigu reikia statybai medžiagos,
indų ir kitų reikmenų prienamomis
kainomis, tai kreipkis į sandėlį.

LAPIENIS & JAKUTIS LTDA.

Av. Sapopemba 18-A — Vila Celeste

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeiras em geral

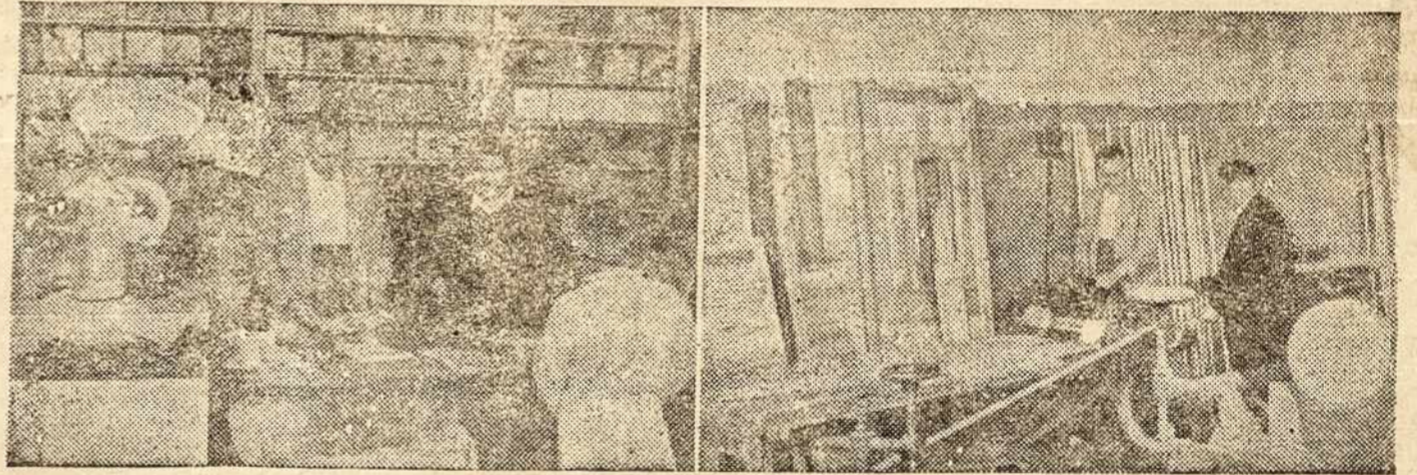
SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0229

Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, medžiagų ir įrankių
krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C

VILA ALPINA

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas,
kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasiuvinimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686

Vila Prudente

Fone 63-5294

São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą

Casa Sprindys & Cia.

Dabar parduodame: Siuvamas «Singer» mašinas,
paskutinio modelio televizijos aparatus «Invictus»,
geriausios rūšies (Alta fidelidade) radijo aparatus.
Gazo pečius, geriausios rūšies už pinigus ir ilgam
išsimokėjimui, geležies reikmenų, dažus - elektri-
nius įtaisymus ir įvairių daiktų dovanoms ir t. t.

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS 1 V. ZELINA
SÃO PAULO — Telefone 63-5915

Ponto Final do Onibus V. Zelina, n.º 93

Pastaba: Taisome radijo aparatus,
Darbas garantuotas.

ESCRITORIO CONTÁBIL «V. ZELINA» IRMĀOS BAUZYS

Registrado no C. R. C. sob o n.º 551

Pça. S. José Campos, 8 S/ 2 - V. Zelina - S. Paulo
Telefone 63-6005

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contrat. na Junta Comercial
Distrat. na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Requerimentos
Balanços
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
Seguros de acidentes

HORÁRIO das 5 as 19 horas.

MŪSŲ Lietuva

AV. ZELINA, 706 — CAIXA POSTAL, 371 — SÃO PAULO

ŠV. MIŠIOS UŽ TAL- KININKUS

Ši sekmadienį 11 val. šv. Mišios aukojamos kermošias talkininkų ir aukotojų intencija.

ATEITININKAMS

Mėnesinis kuopos susirinkimas šį sekmadienį 3 val. p.p. Susirinkimą praves jaunesniųjų berniukų būrelis vadovaujamas A. Tylos

Prieš susirinkimą 2 val. «Malūno» repeticija. Visi šokėjai prašomi susirinkti.

PARQUE DAS NAÇÕES

Ši sekmadienį 4 val. p. p. Tautų Parke tretininkų salėje prie bažnyčios šaukiamas lietuvių susirinkimas. Susirinkime kviečiami dalyvauti ne tik parkiečiai bet taip pat visi lietuviai iš apylinkių, kaip S. Terezinha, Utingos, Camilopo lio, Sto. André, V. Lucinda, Curuca, S. Pedro ir kitų

STAMBI AUKA KLEBONIJA

P. P. Kinduriai klebonijos virtuvės įrengimui paukojo da didelius marmurus. Ši dovana fondai sutalpė keliolika tūkstančių kruzeirų. Už auką kunigai geradariams tarią nuo širdų aciū.

LIETUVIŠKAS VAKARAS ANASTAZIJOJE

Dr. Basanavičiaus vardo lietuviškos mokyklos globėjai šių metų spalio 2 dieną 3 val. p.p. mokyklos patalpose rengia VAKARĄ POPIETI. Meni

nę programą išpildys Vila Anastazijos mergaičių ateitininkų būrelis, Tautų Parko jaunimas, Ateitininkų tautinių šokių šokėjai ir choras. «Milžinų» Kintetas ir kiti Rengėjai tikisi, kad visuomenė su pras mokyklos išlaikymo rūpesčius ir gausiai į popietį atsilaikys. Pakvietimus galima įsigyti pas valdybos narius, mokytoją, Dėdę Juozą ir kitus platintojus.

KUNIGŲ PRAŠYMAS

Lietuviai kunigai mielai sutinka patarnauti savo tautiečiams bet kuriam dvasiniam reikale ypač su paskutiniaisiais sakramentais, nežiūrint kurio je vietoje patarnavimo reikalingas tautietis gyventų. Tačiau kviečiant kunigą telefonu pas ligonį reikia duoti tikslų antrašį: vardą pavardę, gatvę, numerį ir vilą. Atsitinka, kad kunigas grįžęs į namus randa tokį pranešimą: (re cadu) «Atvažiuoti išklausti iš pažinties tą senukę, kuri biskui neprigirdi, kur jis važiuoja laikyti pamaldų ir sakė, kad kai reikės gali pasišaukti Savaimė suprantama, kad turėdamas tokia «žin'a», kunigas ir prie geriausių norune gali ligonio surasti Nors kvietusis lieka ir labai nepatenkintas ir sako: «Kvietėme telefonavome bet neatvažiavo». Spalvyje yra daug tokių senūčių, kiekvieną mėnesio sekmadienį kunigas važiuoja į kitą vilą laikyti lietuviams pamaldų ir ne vienam o kiekvienam užtiktam ligoniui ar seneliui yra pasisiūlęs, kad reikalui esant atvažiuos su dvasiniu patarnavimu.

Vila Zelinos lietuviųkunigų telefonas - 63-5975 (prašome išsikirti).

TAUTŲ FESTIVALAS

Šventojo Sosto pageidavimu, visuose kraštuose, pirmą Advento sekmadienį su specialia programa yra minima imigranto-išeivio diena. São Pauloje šį minėjimą ruošia Arkidiecezijos Katalikų Imigracijos Komitetas, kurio pirmininku yra J.E. vysk. Dom Paulo Rolim Loureiro, arkivyskupijos generalinis vikaras, bendradarbiaujant švėtim šalių kolonijų kapelionams.

Šių metų emigranto dienos minėjimo reikalui jau buvo keleta susirinkimų, kuriuose plačiai buvo svarstyta minėjimo programa. Emigranto dienos proga yra numatytas su-ruošti São Paulo miesto teatre. Teatro Municipal, 27 d. lapkričio vakare. tautų festi valą, kur pasirodys apie 15 tautų, maždaug po 10 minučių, su savo tautinėmis dainomis, šokiais ar gyvais paveikslais.

Festivalan kviečiami vietinės valdžios atstovai, konsulai, spauda, televizija. Šis festivalas bus graži proga ir lietuviams su daina ar tautiniu šokiu pasirodyti prieš riakti nę São Paulo visuomenę.

Už pakvietimus gautos aukos bus skiriamos Katalikų Imigracijos Komiteto reikalams

— Spalio mėn. 12 d. Jonas Sakalauskas, gyvenantis Quinta das Palmeiras išskrido Š Amerikon. į Los Angeles, pas brolių Vytautą. Šeima išskris tik po Kalėdų nes dukterė Vanda tik gruodžio mėn. baigs escola normal

Š. Amerikon ruošiasi vyksti ir Anastazija Kunickaitė.

— Ši sekmadienį trečią valandą po piet šaukiamas Liet. Kat. Moterų Draugijos narių susirinkimas.

— Laiškai: Jadv Bortkiewicz, Vandai Krumzlienei P. Vožadui, El. Rimkienei, Al.

Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių mokykla, š.m. spalio mėn. 26 d. 15 val. (3 val.) Anastazijoje, Rua Camacan, 625, ruošia linksmą.

POPIETI-VAKARA

Bus labai įdomi programa, kurią išpildys V. Anastazijos, V. Zelinos ir Tautų Parko moksleiviai-ateitininkai.

Pakvietimus galima įsigyti V. Anastazijos lietuvių mokykloje, pas J. Karpavičių — Av. São João (prieš Centralinį Paštą), pas St. Vancevičių ir pas Valdybos narius; P. Zarkauską, V. Patinską, P. Koralkėvičių, A. Šimbelį ir V. Bartkų.

Kviečiame visus lietuvius atsilaikyti į vakarą ir savo auka prisidėti prie lietuvių židinio išlaikymo!

Valdyba

Grabauskui, Ignui Tabuckui, J. Širbinskui, Eug Pakalnytėi, Ad. Aškiniui, Liudv. Šlapelienėi, I. Kutkienei, A. Lazdauskui, V. Vosyliui.

«Mūsų Lietuvos» susirinkimas.

Spalio mėn. 20 d 8 val. vakare šaukiamas «Mūsų Lietuvos» leidėjų, bendradarbių ir rėmėjų susirinkimas laikraščio reikalais pasitarti.

— Spalio mėn. 16 d. sukūrė šeimos židinį Viktoras Kaminskas, iš V. Alpinos su Helena Žukauskaite. Svotais buvo Ana ir Vytautas stočkūnai. Ši šeštadienį Vila Zelinoje su mainys žiedus Antanas Pavilonis su Alise Paškevičiūte, Jo sė Vasques Rodrigues su Sta se Ausenkaite Civinskiene.

— Lapkričio mėn. 30 d. 3 val. po pietų V. Zelinoje, Selsių Pranciškėvičių gimnazijos salėje Liet. Kat. Moterų Draugija rengia linksmą popietę su labai įdomia programa.

— El. ir Ant. Paviloniai savo sūnaus Antano vestuvių proga nupirko už Cr. 12.500,00, bažnyčiai taką (tapetę), 25 metrų ilgio

— (E) «Ateistinis auklėjimas per istorijos pamokas». V. Pe

tronis tąją temą nagrinėja «Tarybinės mokyklos» 7-me numeryje. Girdi, nė viena kita mokslo disciplina neduoda tokios gausios ir dėkingos medžiagos ateistiniam auklėjimui ir religijos demaskavimui kaip istorija. Autorius duoda eilę pavyzdžių, kaip atskirus istorijos epizodus galima panaudoti ateistiniam reikalui.

— (E) Lietuvoje paskelbtas naujokų šaukimas į kariuomenę 1939 metų gimimo.

— (E) Ties Tryškiais, prie Virvytės, statoma elektrinė, kuri pradėsianti veikti kitais metais iškastas 250 metrų ilgio kanalas, per užtvanką pastatytas geležbetoninis tiltas.

— (E) Lietuvoje buvo suruošta «baltarusių kultūros savaitė», kurios metu sovietinė propaganda stengėsi pabrėžti «didelę draugystę» tarp jų ir lietuvių. («Baltarusiais» sovietai vadina baltgudžius ir stengiasi juos padaryti tiltu tarp rusų ir lietuvių tautų. Tai viena iš Lietuvos rusinimo priemonių).

Tarnyba — Buhalteris (Contador) ar praktikantas

Buhalterijos raštinei, gyvenančiai Vila Prudentes apylinkėje, reikalingas jaunas tarautojas. Kreiptis Praça S. José dos Campos, 8 s. 2 (Vila Zelina).

PAIEŠKOJIMAS

Bronius Juozapavičius paieško brolio Stasio Juozapavičiaus sūnaus Mykolo, arba serij Veroniką Juozapavičiūtę Gilienę-Šeikienę. Iš Lietuvos išvykę 1925 m. São Pauloje gyvena nuo 1939 m. Jie patys arba apie juos žinantieji prašom kreiptis į «M. L.» Redakciją.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ

Medžiagos žieminiams ir vasariniams rūbams (yra pavyzdžiai). Vaistai, maistas, skalbiniai, avalynė, megstiniai, kojinės, pirštinės, skaros, stūlai ir daug kitų prekių.

Siuntinių pristatymas garantuotas.

Gavėjas namoka nieko. Pageidaujant — siunčiama oro paštu.

Kreiptis: Magdalena Vinkšnaitienė - rua Barão do Pirai, 65, Vila Zelina.

Laškams - caixa postal 371, São Paulo.

SIUVĖJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhagapi, 9 - V. Zelina
(prasideda iš Av. Zelina, 595)

Mokos lietuvių namuose, kur yra geriausios patalpos su kiemu ir šokiams sale, norima įsteigti lietuviška UŽEIGA - RESTORANAS, kad lietuviai, liuosvalandžiais galėtų gražiai laiką praleisti. Kad tai įvykdžius, liet. S. ga Br. ieško žmogaus nuominaiko suorganizuoti šią užėigą su lietuviška valgykla ir bufetu. Sąlygos labai geros suprantančiam šios srities darbą. Suinteresuotieji prašomi kreiptis darbo valandomis telefonu: 63-5269.

TAUTIEČIAI!

Skaitykite ir platinkite vienintėlį Pietų Amerikoje populiarų lietuvių kultūros žurnalą «GINTARĄ» kuris išeina kiekvieno mėnesio pradžioje.

«Gintare» rasite daug įdomių straipsnių, apysakų, eilėraščių ir žinučių «Gintaro» kaina metams tik Cr. \$ 2,00,00. Pinigus siųsti: «Gintaras» Caixa Postal 7988, S. Paulo.

GEROS ŽINIOS

JAU GALITE PADĖTI SAVO ARTIMIESIEMS
LIETUVOJE IR SIBIRE

- * Skubiai išsiunčiame a. rangą, maistą, medžiagas, megztinius, vilną, odą batams ir vaistus.
- * Turime visų medžiagų pavyzdžius!
- * Laikė 6-8 savaičių siuntiniai pasiekia Lietuvą. Oro paštu 2-3 savaitės.
- * Siuntėjas gaus gavėjo parašu patvirtintą pakvitavimą.
- * Visi persiuntimo mokesčiai ir maitas apmokami čia. Gavėjas nieko neturi mokėti.
- * Siuntiniai pilnai apdrausti - žuvus grąžiname pinigus arba pasiunčiame naują.

Kreipkitės pas:

Jonas Valavičius, R. Pe. Bened. de Camargo, 698, Penha Al. Boguslauskas, R. F. Ant. de Guadalupe, 14, V. Zelina. Rašykite: Caixa postal 403 — São Paulo.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Dr. AYRTON LORENA

Dr. VICTOR AUSENKA

Advocacia

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Raštinė:

R. Senador Feijó, 131 - 10° and conj. 101 - Tel. 35 0062

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tik tai

ANTANO PAVILONIO

Manufatura de «Botões Estrela»

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 116, caixa postal 4118 - Vila Zelina. Tel. (recados): 63-1937, São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

ESCRITORIO CONTABIL

NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C. R. C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atskaitimus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-2767 - S. Paulo